

ЛЕЗГИСТАНДА СУВАР Я КЪЕ

САМУРДИН СЕЕ

«Магъарамдхуьруьн район» МР-дин общественно-политический газет.
Общественно-политическая газета МР «Магарамкентский район».

Тешкилайди: «Магъарамдхуьруьн район» МР.

Газет 1951- йисалай акъатзава. № 38 (7695) киш, 2-август, 2014- йис. Къимет 3 манат.

*Ша лезгияр, ша багърияр,
Шарвилидин суварик.
Риклер гегьенш туьнт
дагъвияр,
Няметар кваз суфрайрик*

**Къе къадим Ахцегъа
халкъдин игитвили
«Шарвили» эпосдин
сувар кьиле тухузва.**

Суварин тебрик

КЪАДИМ Ахцегъа кьиле тухузвай халкъдин игитвили «Шарвили» эпосдин сувар гьакъикъатдани халкъдин рикл алай сувариз, лезги халкъдин члехи ва шад межлисдиз элкъвенва.

Дагъустандин руководстводин, Москвадай, Санкт-Петербургдай, Россиядин маса шегьеррайни районрай атанвай гзаф къадар мугъманрин иштираквал аваз республикадин общественностди лезги халкъдин игитвили «Шарвили» эпосдин сувар сифте яз гегьеншдиз къейд ийидайла и сувар гъар йисуз игитвили эпосдин къагъримандиз памятник эцигдай Ахцегъ хуьре къейд авун къарардиз къачунай.

Сувар Шарвилидин гуьмбет хкаждай чкадал цуьквер эцигунилай башламиш жада. Ахпа художественный самодеятельностдин коллективар майдандиз экъечлда, спортдин акъажунар кьиле фида, суварин члехи концерт гуда.

Вири халкъдин и сувариз чи райондани гъар йисуз хъсан гъазурвал аквазва, чи районэгълийрини ана лайихлувилелди иштиракзава.

За «Магъарамдхуьруьн район» муниципальный райондин, адан администрациядин ва кьилди зи патай вири районэгълийриз, гьакл суварин вири иштиракчийриз и сувар риклин сидкъидай мубаракзава.

**«Магъарамдхуьруьн район» муниципальный райондин кьил,
Райондин Собраниедин
председатель
Фарид АГЪМЕДОВ.**

МР-дин АДМИНИСТРАЦИЯДА

ХАТАСУЗВАЛ ТАЪМИНАРУН ЧАРАСУЗ Я

РАЙОНДИН администрациядин заседанийрин залда рекьерин гьерекатра хатасузвал таъминарун гьакъиндай райондин комиссиядин нубатдин заседание кыле фена. Заседаниедал муниципальный райондин рекьерин гьерекатрин хатасузвал таъминарун патал 2014- йисан I- паюна авунвай кваллахдин, райондин рекьерин-куьчейрин сетар авай гьалдин ва абур нормативный истемешунриз жаваб гузвай гьалдиз гьун патал къабулзавай серенжемрин гьакъиндай, 2014- йисан гатун курортрин сезондин вахтунда рекьера хатасузвал таъминарун патал къабулзавай серенжемрин ва райондин комис-

сияди къабулнавай къарар тамарзавай гьалдин гьакъиндай месэлайриз килигна.

Заседание райондин администрациядин кылин везифаяр вахтуналди тамарзавай, комиссиядин председателдин заместитель Гьабибулагь Мурадалиева ачухна. Ада заседаниедин иштиракчияр Дагъустан Республикада авай рекьерин гьерекатрин хатасузвал хуъзвай государственной инспекциядай атанвай чарарихъ, информацийрихъ галаз танишарна. Гьакъни анал райондин рекьера, куьчейра авай кимивилер, татугайвилер арадай акъудун патал къабулна кланзавай чарасуз серенжемрин ва рекьера хатасузвал таъминарун патал профи-

лактикадин серенжемар кардик куьтунин гьакъиндай ачуьдиз лагъана.

Заседаниедал винидихъ галай месэлайрин гьакъиндай ОМВД-дин ГИБДД-дин отделдин начальник Жабир Агьмедова, ДЭП-26 ОАО-дин генеральный директор Заки Фатахова, райондин администрациядин кылин заместитель Шериф Алиханова образованиедин управлениедин кылин пешекар Урдухан Магьмедова гегенш информацияр авуна.

Информацийрин винел рахай Магьарамдхуьруьнни Тагьирхуьруьн къазмайрин администрацийрин килер тир Рафик Агьамирзоева, Абдулкадир Султанова, Гостехнадзордин инспекциядин начальник Назарали Сефералиева, райондин общественный советдин председатель Агьадаш Нагьметуллаева, муниципальный райондин акъсакълрин советдин председатель Аликбер Аликберова чпин фикирарни лагъана.

Заседаниедин эхирдай винидихъ галай месэлайрин гьакъиндай махсус къарар къабулна.

А. АЙДЕМИРОВА.

ГЪАР ЖУЪРЕ транспорт датана къекъезвай рехъ четин, гьамиша мукъаятвал хвена кланзавай участок я. Уьмуьрдин дамарар яз гьисабзавай рекьера транспортдин гьерекат къвердавай гзаф жезва. Рекьера гьерекат авунин къайдайрал амал ийиз алахъзавай водителар тимил ава. Абур пассажирар, парар вахтунда саламатдиз агакьарун патал чалишмиш жезва, рекьера мукъаят жезва. Рекьера ички хъвана, кьил гжи яз рулдихъ ацукъзавай бурни тимил дуьшуйш жезвач.

Рекьера гьерекат авунин истемешунрал амал тийизвай бур транспорт къайдадик квачиз маршрутдиз акъудзава, чеб рекьера низамсуз тухузва.

Эхиримжи вахтара рулдихъ ацукъзавай бурун жавабдарвал хкажуниз талукъарнавай законнар гзаф къабулнаватлани, абу-

МУКЪАЯТ ХЪАНА КІАНДА

рал амал тавурбуруз жазаяр гузватлани, жермеяр къачузватлани, рекьера гьерекат авунин хатасузвал лазим тир дережада авач. Гзафбуру рекьера гьерекат авунин йигинвал къадардилай хейлин артухарзава, бязибур рекье авай машинрилай къайдайрал амал тавуна алудиз алахъзава, рекьерин госзнакрал гзафбуру амал ийизвач.

Маршрутда авай машина хуьрерин рекьера ихтияр тагузвай чкайрал акъвазарзавай бурни тимил туш. Анжах са алай йисан ирид вацра цудралди шоферар водителвилин ихтияррикай магьрумна, хейлинбурув еке жермеяр гуз туна. Гьар жуьре маса жазаяр гайибурун къадарни тимил туш. Ички ишлемишна рулдихъ ацукъун виридалайни еке тахсиркарвал я. Вучиз лагъайтла пияндан къатун къайдадикай хкатзава,

гуьтлуь рехъ, къекъуьн, гуьне гьаркьуь шегьре хьиз аквазва. Ички ишлемишна рулдихъ ацукъун, йигинвал къадардилай артухарун, къайдадик квачир машин гараждай акъудун сеbeb яз уьмуьрлух риклелай тефидай пашманвилер арадал къеззва. Гьавилай ички ишлемишна рулдихъ ацукъзавай гьар садахъ галаз неинки рекьерин къуллугъдинни милициядин работникри, гьакъ вири общественностдини рази тежедай женг члугуна кланда.

Чаз транспортди рекьера гьерекат авунин истемешунрал амал тийизвай водителрин риклел мад сеферда хкиз кланзава: рехъ гьамиша четин, мукъаятвал хвена кланзавай участок я.

М. ГЪАЖИХАНОВ,
ДПС-дин инспектор.

ЧИ ТАРИХДИН ЧИНАР

Шарвилидин балкџан аку

Цџуд џикъан рекъиз са юкъуз фидай,
Чи Шарвилидин балкџандиз тамаш.
Мензилар атлџз чин тийир, чидай,
Балкџан туш, гар я тежедай яваш.

Дагъдилай дагъдал лув гудай ада,
Тур гъиле авай, атлу винеллаз.
Хъсандиз чидай дяведин къайда,
Къведни чеб чпиз даяхарни яз.

Сада туруниев къирмишдай душман,
Сада сарарив, чангуев, кџурарив
Михъдай душманрив аџланвай майдан,
Аџлурдай чуьллер ахпа сурарив.

Ихътин пагъливан, ихътин къагъриман
Къиле авай халкъ ажуз жедай туш.
Къегъалприн къеле- жанлу Лезгистан
Душмандивай гъич къачуз жедай туш.

Шарвилидин невейар я лезгийар,
Дагълар-буба, Цуьквер- диде, свас- Шекер.
Чун я вири Шарвилидин багърияр,
Ам даях я, ам я лезгийрин регъбер.

Душман атай гъар са чџавуз Ватандал
Тур хкажна аџукъдай ам пураара.
Аждагъанрин тџем къведачир гъич адал,
Абур вири секин жедай сураара.

Лезгистандин гъар са хуьре, шегъерда
Шарвџидиз ава хас тир кџелеяр.
Чна Ватан хуьзва гъадан тегъерда,
Кџелейрикай авуна хъиз къелеяр.

ШАРВИЛИ

Лезгистанда гъужумна къе арандал,
Цџийи мешреб гъида лугъуз деврандал.
Безетмиш чил, багъ, уьзуьм бустандал,
Гъар са нямет бул хъуй лугъуз, Шарвили.

Къулай шартлар халкъдиз гзаф чида къе,
Дагъни чна ядигар хъиз хуьда къе.
Ишигъ ава чимивални гъида къе,
Гъар хизандиз регъятвал гуз, Шарвили.

Чи дагълара ви къудратлу ван ама
Вун аџукъай шумуд хуьре къван ама.
Гъар чкада акџ я ви руьгъ чан ама,
Лезги халкъди рикџе хуьз вун. Шарвили.

Кџелед хивел чун сувариз алтлџшдай,
Дамах цифер сирих яна арушдай.
Са къив гуз ша дагъдин къакъан куклџшдай,
Къе чаз сувар тебрик ая, Шарвили.

Ви девирдин далдам, зуьрне ван алаз,
Лезги адет хуьз рахурда чан алаз,

Мел- межлисда Къагъримандин тан алаз,
Къуьлуьник ша шадвал ийиз, Шарвили.

Хкадриз ша синерилай синерал,
Этир бул жез чи яйлахрин ценерал.
Вун къекъвейтџа чан акъалтрай цуькверал,
Халкъдин уьткъем ви руьгъ кутур, Шарвили.

Хеб бередай акъуддайла яйлахдиз,
Дадлу нямет дадмиш ийиз дамахдиз,
Кџарасдин тџур вегъей хъиз на къаймахдиз,
Къени гъа тџул адет хуьзма, Шарвили.

Лезги чилин ханумар къе уяхдиз,
Хважамжамрин рангар кџватџиз къужахдиз,
Са виш жуьре мод хкъагъиз дамахдиз,
Акуртџа вун гъейран жеда, Шарвили.

Къе жегъилрин рикџи дамах къачузва,
Мукъва жезва дуствилин гъил вугузва.
Гъар сада вич Шарвили я лугъузва,
Вуч къван къени къилихралди, Шарвили.

И. КЪАДИМОВ.

Поэзия - проза

ГЪАР СА АЗГЪУН са хан хъана, кIур гуз хъана Лезгистандиз. Лезгистандиз хва кIан хъана, къагъриман хва, залан, хци, лап суьгъурдин гъайбат авай тур гъилевай. Сузадик квай Лезгистандин ингъе, эхир Сад Аллагъдиз ван хъана, ам азадун патал адаз куьмек авун кIан хъана.

Дагъларани Цуькверан чаз, Сад Аллагъдин регъимдик кваз, хва багъишна-Шарвили, намусдик хал, бе-

ШАРВИЛИ

*Игитдикай рахазва чун
Чи игитвал хуьн патал,*

дендик тIал квачир панагъ лезгийрин, чIуру гаф-чIал лугъуз дакIан, гъилерин квал къалуз дакIан, дережани дагъ къван къакъан Шарвили.

Уста Дагъар ирид юкъуз, ирид йифиз кусун тийиз, фуни тенез залан кардал алахъна, Шарвилидиз тур гатаз кIанз галат хъана, икI-акI талгъуз, вичин чатук чан эцигна кIвалахна.

Шарвилиди гъил къакъажна, тур хкажна, яна дагъдин пад. Дагъдай бирдан руг акъатна, пад алатна, халкъдиз хъана шад. Чир хъана хъи, халкъдиз вичихъ авайди даях, герек чIавуз

*Шарвилидин дуьз рекъяй тIуз
Пак мураддихъ фин патал.*

чанни гудай, гъамиша уях. Чир хъана хъи, халкъдиз вичихъ авайди Инсан, цIайлапандин гъайбат авай, амалриз хъсан. Гъар са душман халкъ тарашиз атай чи чилел, ажузарна Шарвилиди нагъв алаз вилел.

Лезги чилин къуват авай Шарвилидин тур, къугъваз жедай адан гъиле гъамиша гуз нур, ни хиялда яракъ туш ам телефдай душман, ам я чуьнгуьр Касбубадин-халисан куркур.

Течирбуру хабар къазва: «Вуж я Шарвили?».

Чидайбуру жаваб гузва: «Аждагъанрин тIем текъведай гуж я Шарвили» Дагъла-

ГЪАЖИ ЖЕЛИЛ

ШАРВИЛИДИЗ «ВАЪ» ЛАГЪАЙ РУШ

(риваят)

*Дагъларанни Цуькверан
Пагъливан хва Шарвили
Жедай акур кас гъейран,
Ашукъ тир рушар вири*

*Машгъур хъана гъевечлизмаз
Гъуьжетунра, къугъунра,
Къисмет хъанай гъакI адаз
Къалурун вич ягъунра*

*КичIе тушир пагъливан
Хъел тефидай хур авай,
ГъакIни къуват, буй къакъан
Ва суьгъурдин тур авай*

*Хайи чилел къучагъди
Чапхунчияр тадачир,
Вич галатун садрани
Ада хиве къадачир.*

*И къуватар гададиз
Гузвайди тек са руш тир,*

*Къуншидаллай Дидекъиз
Адан рикIиз лап хуш тир.*

*Адаз акI тир, рушан рикI
Вичихъни гъакI кузвай хъиз,
Фейвални, ульчуьйриз
Руш гъасятда гузвай хъиз,*

*Амма руша садрани
Ганачир ихътин лишан,
Виридаз хъиз гъадазни
Къегъал хуш тиртIан масан.*

*Са къадар вахт фейила,
Шарвилени авачиз,
Душманар мад хтана,
ЭгечIна хуьр тарашиз.*

*Хуьр тарашна хъфена
Атай патахъ душманар.
Дидекъизни тухвана
Хуьр авуна пашманар.*

Поэзия - проза

ранни Цуькверан хва багъишай элдиз, гъазур тир эл хуьз, Лезгистандин къагъриман хва, лезги халкъдин эрзиман хва, фидай вич душмандин винел къати тIурфан, гужлу сел хьиз.

Шарвилидиз эвернай за Дагъустандал Чечнядихъай чулав цифер атай чIавуз. Ам куьмекдиз атанай чаз. Буракъ хътин балкIандаллаз ва зульфיקъар-тур гъиле-ваз.

Шарвилидин буба цав я, диде-чил; халкъ арха я-

адан къуьнуьхъ галай гъил. Са патахъай тамашайла, ам адетдин инсан тир шелни чидай, хъуьруьнни. Виридаз хьиз къадир авай шегъердинни, хуьруьнни. Галатунни гъиссдай ада, суствилини эзмишдай ам, гагъ-гагъ жедай ам гъарикI.

КIвал эцигун, муьгъ эцигун, багъ илигун машгъулатар тир адаз. Дагъ пад авун, халкъ сад авун, пашман хъайи рикI шад авун асант крар тир адаз.

Амма Ватан кIеве гъа-

тай вяеда, адаз тешпигъ гъидай инсан жегъидачир дяведа. Ам дидедин са мани хьиз гъатна халкъдин тарифда, женгера гъич магълуб тахъай къагъриман хва амукъда гъакI Лезгистандин тарихда.

Рагъмет гъизвач чна адаз-гунагъ я. Ам кьенвач, я рекъидайд туш, ам чи халкъдин панагъ я.

М. ЖЕЛИЛ.

*Шарвилидиз и юкъуз
Хабарна и кардикай,
Есир хъанвайди ялгъуз
Вичин кIани ярдикай.*

*Агакъарна душмандихъ
Ам лувар квай балкIанди,
Гъахъ вахкана душмандив
Артухни кваз накъанди.*

*Хирер хъана вичелни
Лап гъалсуз яз хтана,
Сагъ-саламат яз хуьруьз
Дидекъизни хкана.*

*Раханач ам са гафнии
Рушахъ галаз а рекъе,
Гафар гзаф тиртIани
Ашкъиди кузвай рикIе.*

*Дагъларани Цуьквера
Йикъарикай са юкъуз
Кудна кIвалин суьгъбетар
Эхир кыл гъикI хъуй лугъуз.*

*-Я кас гада атана
Акакънава яшарив,*

*Акъдач хьи гъич ам чаз
Рахаз хуьруьн рушарив.*

*-Валлагъ, къужа, чи хъиз
Ваъ лугъудай руш жедач,
Амма адаз и хуьре
Акатайди хуш жедач.*

*И гафарал Шарвили
Вични кIвализ хтана,
Ада вичиз кIаниди
Гъи руш ятIа лагъана.*

*Ада диде- бубадиз
Къуншидин руш къалурна,
Ам це лугъуз уьлчуьяр
Гъа-гъа нязиз ракъурна.*

*Уьлчуьяр фад хтана
«Ваъ» лугъудай жаваб гъаз.
Тажуб хъана кье падни:
«Шарвили кIан туш рушаз?!»*

*Рушан жаваб куьруь тир:
«Ам къагъриман я зурба,
Адан гъунаррал чIехи
Гъейран я зун, хуьр-уба.*

*Заз вун кIан я арха хьиз,
Пагъливан яз, инсан яз.
Амма за зи кIанивал
Багъишнава масадаз.*

*Ам пагъливан туш, гъелбет,
Адетдин са инсан я,
Гъадахъ галаз зи суьгъбет
Хъанва, ам заз масан я.*

*РикIиз буйругъ гуз жедач,
Бушбур жеда рахунар
Муьгъуьббатдихъ, зи стха,
Ава вичин къанунар.*

*Хуьруьн руш Шарвилидиз
ТамашначтIа ярдиз хьиз,
Тамаш тийин ша чунни
Са ажайиб кардиз хьиз.*

*Пачагъдин хва кIан жедач,
Нехирбандиз фида руш,
КIани рикIиз ван жедач.
Ибур къуру гафар туш.*

**Шарвильдикай
материалар гъазурайди
Р. МУРАДАЛИЕВ я.**

КЪЕЗИЛВИЛЕР АКВАДАЙБУР Я

СА АКЪВАН вахт туш чи районда МФЦ (гзаф везифайрин идара) кардик акатна кваллахиз. И идарада, иниз къевезвай райондин агъалийриз къуллугъ авун патал 14 жегъил къуллугъчиди кваллахзава. И идарадин къенез гъахънамаз, еке залда, са шумуд столдихъ, чина хъвер, кваллахунин гъевес, чпизни виридаз къилин образованияр авай жегъилар ацукънава. Ибур вири чпин дердияр аваз иниз къевезвай инсанар къабулун патал гъазур я. Гила чун иниз къевезвай инсанрин дердияр гъихътинбур ятла тамашин.

Сад лагъайди, и идарадин твар МФЦ я. Мумкин я, гзафбур уз им вуч чка ятла, аниз инсанар вуч патал физвайди ятла чир тахъун. И кардал са касни айиб ийиз жедач. Вучиз лагъайтла, МФЦ кардик акатна са йисни хъанвач.

Къвед лагъайди, МФЦ-да (гзаф везифайрин идара) райондин агъалияр патал гзаф къулай-вилини шартлар яратмишнава. Тамаш садра, чун патал ина «зеленкадин» чар (государстводин регистрациядин свидетельствование), заградин, Россиядин Федерациядин гражданин лагъай паспортар, аялриз пособияр гузвай, жуъреба-жуъре субсидияр ва гзаф маса документар тукълуъриз куъмекар гузва. И куъмекар квекай ибарат я? Чи райондин гъи агъалидивай

хъайитлани иниз ата-на, вичиз кланзавай куъмек квекай ибарат ятла лагъана, заявка вугуз жеда. Вавай заявка къабулун патал 5-7 минут вахт герек жеда.

Гила чна виликдай гъикл тиртла риклел хкин.

Вири кваллахрикай чун рахадач, чун «зеленкадин» чар къачунал акъвазин. Чи районда МФЦ ачухдалди чпин чилериз, дараматриз «зеленкаяр» къачур вишерали инсанар ава. Заз чиз ибурун виридан риклел алама и рекъе гъихътин четинвилер ацалтзавайтла. Шумуд идарадай идарадиз фена кланзавайтла, пулунин харжияр гъихътинбур жезвайтла. И рекъера инжиклувилер чал пара ацалтна.

Амма гила акл туш. МФЦ-ди и везифаяр, жезвай инжиклувилер вири вичел къачунва. Квез, за жув шагъид хъайи са мисал гъин. Са акъван вахт алатнавач, за, зи гададиз Россиядин гражданин лагъай паспорт къачуна. За МФЦ-диз зи гададин хайивилин гъакъиндай шагъадатнама, шикилар гъана вугана. Кассадиз 230 манат пул госпошлина гана. Гъа идалди зи кат-калтугун куътягъ хъана. Цлусад югъ алатайла заз МФЦ-

дай паспорт вахчун патал зенг авуна. Заз амукайди паспортдин столдай гададин паспорт вахчун я. И мисалдай квез гъихътин къезилвилер хъанватла аквазва.

Магъарамдхуъруьн МФЦ-дин директор Исаков Исакъ Сефералиевичахъ галаз хъайи суьгъбетдай малум хъайивал, идара кардик акатна кваллахиз йисни туш. Амма и вахтундин къене МФЦ-ди агъалийривай 6544 заявка къабулнава, ибурукай 4226 агъалидин заявка килиз акъуднава. МФЦ-ди муниципальный райондин администрациядихъ галаз сигъ алакъада аваз кваллахзава. Райондин администрацияда къиле физвай совещанийра иштиракзава, анал кваллахар физвай гъалдин гъакъиндай гъахъ-гъисабар ийизва. Хуърерин администрацияри тухузвай сходрал иштиракзава.

Исакъ Сефералиевича мад са кваллах къейд авуна. И мукъвара МФЦ-дин фикирда райондин центрдивай яргъара авай хуърера, гележегда вири администрацияр чпин кабинетар ачухун фикирда ава лагъана. И кваллахди чи райондин агъалияр патал мад са къезилвал арадал гъида.

Р. МУРАДАЛИЕВ.

Шикилра: МФЦ-дин къуллугъчияр агъалийрин къуллугъда акъвазнава.

Роль органов местного самоуправления в противодействии экстремизму и терроризму

Религиозно-политический экстремизм ведет к таким негативным последствиям, как нарушение общественной безопасности и общественного порядка; посягательство на личность, права и свободы граждан; создание и функционирование экстремистских организаций, деятельность которых направлена на насильственное изменение конституционного строя, подрыв безопасности государства, создание вооруженных формирований, разжигание национальной и религиозной розни.

Поэтому необходима систематическая борьба с религиозно-политическим экстремизмом. Осуществлять ее государство может через органы местного самоуправления, политические партии, общественные организации и объединения, образовательные учреждения, средства массовой информации.

В соответствии с п. 6.1 ст. 15 Федерального закона «Об общих принципах организации местного самоуправления в Российской Федерации» органы местного самоуправления обязаны принимать участие в профилактике терроризма и экстремизма. Следовательно, основными субъектами противодействия экстремистской деятельности являются органы местного самоуправления как наиболее приближенных к населению. Решение проблемы во многом зависит от профессионализма и умения этих органов оперативно реагировать на экстремистские проявления, используя действующее законодательство.

Практика и складывающаяся ситуация показывает, что мерами раннего профилактического воздействия на муниципальном уровне являются:

-проведение на регулярной основе семинаров-совещаний муниципальных служащих по проблемам противодействия терроризму и экстремизму с привлече-

нием соответствующих республиканских служб, на которых основное внимание должно уделяться тактике и стратегии предупреждения экстремизма в районах (городах) и поселениях республики;

-активное использование всех возможностей органов местного самоуправления – совещания, сессии представительного органа, сельские сходы с предварительным изучением состояния дел с участием депутатов, работников правоохранительных органов, институтов гражданского общества;

-муниципальные программы по предупреждению преступности, которые разрабатываются на основе Республиканской программы с максимальным учетом местных особенностей, состояния, динамики и тенденций преступности в муниципальных образованиях.

Участие в профилактике терроризма и религиозно-политического экстремизма органов местного самоуправления поселений, имеющих непосредственный контакт с населением, позволяет организовать его обучение необходимым навыкам поведения в случае возникновения чрезвычайных ситуаций экстремистского и террористического характера, а также обеспечить эффективное выявление возможных предпосылок для совершения терактов на ранних стадиях их подготовки.

Таким образом, роль органов местного самоуправления является определяющей в реализации социальных технологий анти-террористической защиты населения и объектов посредством организационно-управленческих и практических мер антитеррористического характера, предпринимаемых ими на своих территориях.

Г. ХАНАМИРОВ,
прокурор района.

Дуьз рахуни члал гуьрчегарда

АЛАЙ ДЕВИРДИН эхиримжи йисара ЮНЕСКО-дин къарардалди «Дуьньядин халкъарин дидедин члаларин йикъар» суварар хьиз къиле тухун», «гъвечли члалар» гъатнавай члуру гъалдал фикир желб авун, члехи члалари гъвечлибур эмишуникай хуьн патал гъар са халкъ, гъар са инсан вичин багъри члалан къайгъудар хуьнин пак буржи къиле тухуниз члехи эвер гун хъанва.

Гъар са члалахъ тек са вичиз хас тир гафарин хазина, сесерин тартиб, мягъкем ибараяр, грамматикадин къурулуш ава. Лезги халкъдихъни вичин хуси такъат – лезги члал ава. Лезги члал, адан гафарин къурулуш ахтармишна чирунин къвалахдихъ ва члалан илимдихъ эхиримжи вахтара тайин агалкъунар хъанва. Чахъ М.М.Гъажиеван «Урус члаланни лезги члалан словарь» агакъ хуьвунва, «Лезги члаланни урус члалан словарь» ава, А.Гуьлмегъамедован пуд ктабдикай ибарат «Лезги члалан словарь» хъанва ва лексикологиядин жуьреба-жуьре илимдин ктабар ва макъалаяр ава. Идахъ галаз сад хьиз, лезги члал мектебда чирун еримда хуьн патал лексикологиядиз талукъ бес къадар пособиар авачирвилини игътияж югъ-къандавай гзаф гъисс ийизва. Абурукай садни гафарал къвалах тухунин тайин система тахун ва я а къвалах тухунин серенжемар чеб тахун я.

Члал чирунин карда малимдин гъиле У, УI – УII, УIII – IX, X – XI- классар патал учебникрилай гъейри методикадин пособиар авач. Лезги члалан программадини « жуьреба-жуьре темаар чируниз талукъ методикадин къайдаяр тайинарун учителдин вичин везифа яз тазва» (4-чин) кхьиналди талукъ институтри чпелай методикадин къвалах алуднава.

Ф. НАСРЕДИНОВ,
лезги члаланни литературдин малим

(Эхир къведай нумрада).

КЪУЛЛУГЪЗАВА АСКЕРДИ ВАТАНДИЗ

БУРЖИ ЛАЙИХЛУВИЛЕЛДИ

И ЙИКЪАРА Гилийрин хуьре яшамиш жезвай Магъамедоврин хизандиз Приморский крайдин Владивосток шегъерда авай 30926 нумрадин военный частунай ихътин чаррахкурнава. Ана икI кхьенва:

«Гъуьрметлу Дашдемир Халидович ва Къизлер Межидовна! Къу хва-младший лейтенант Магъамедтагъиран къуллугъ чи гъуьлуьн ях къушундин Тихоокеанский флотда кьиле физва.

Вичин буржи лайихлувилелди тамарзавайдан, чирвилер ва аскервилин пешекарвилин устадвал дурумлувилелди хкажзавайдан гъакъиндай хабар гун чаз парахуш я. Частунин командирди хъиз хъсан тербия гунай, ам хайи Ватадал рикI алаз тербияламишунай Квез чухсагъул лугъузва.

30926- военный частунин командирдин везифаяр вахтуналди тамарзаваиди, полковник **К. ХЛУС».**

А. АЙДЕМИРОВА.

ОБЪЯВЛЕНИЕ

Уважаемые граждане Российской Федерации (1985г. и старше), которым не назначена трудовая пенсия и не работающие в силовых структурах. Вам необходима обратиться в Отделы оценки пенсионных прав Управлений (Отделов) Пенсионного фонда Дагестана по месту жительства до 1 сентября 2014 года. При себе необходимо иметь следующие документы:

1. паспорт;
2. СНИЛС;
3. Трудовая книжка;
4. Военный билет (если имеется);
5. Справка С Центра занятости, если состоял(а) на учете до 2002 года;

Необходимо это, прежде всего для учета периодов работы в единой общероссийской компьютерной базе данных, лицам, которые не обратились до 1 сентября 2014 года, могут не учесть эти периоды при назначении трудовой пенсии.

По всем интересующим Вас вопросам обращаться по телефону: 67-72-19 или 25-1-01

УОПФ по РД в Магарамкентском районе.

Информационное сообщение
Администрация муниципального района «Магарамкентский район» информирует о проведении конкурса (аукциона) по продаже в собственность земельного участка и продаже права аренды земельного участка из земель, находящихся в собственности МР «Магарамкентский район» в долгосрочную аренду сроком на 49 лет.

№ п/п	Кадастровый квартал	Категория земельного участка	Площадь кв.м.	Начальная и цена предмета торгов руб. гв	Задаток руб.	Цель использования	Обременение участка	Шаг аукциона (% от первоначальной цены)
4	05-10-090039-001 с. Картле-Казмалар	земли сельскохозяйственного назначения	200000	719000	14396	для закладки виноградников	нет	5
5	05-10-09001-3400 с. Магарамкент	Земли населенных пунктов	57	12619,8	2524	для строительства гаража	нет	5

Конкурс (аукцион) является открытым по форме проведения. Заявки для участия в конкурсе (аукционе) принимаются комиссией по проведению конкурсов (аукционов) по адресу с. Магарамкент, ул. Гагарина №2 МКУ «Отдел земельных отношений и землепользования», в рабочие дни с 9 до 12 часов до 02.09. 2014 года. Конкурс (аукцион) состоится 03. 09.2014 года в 10 часов в помещении актового зала администрации МР «Магарамкентский район» по адресу: с. Магарамкент, ул. Гагарина 2.

Администрация МР «Магарамкентский район»

Магъарамдхуьре авай агъалияр кардик кутазвай центрдин коллективди

РАМАЗАНОВА МАРИНА

бедбахтвилин дуьшущдик акатна кечмиш хъунихъ галаз алакъялу яз адан хизандиз ва мукъва-кылийриз дериндай хажалат чIугуналди башсагъулгъвал гузва.

Кылин редактор А. ИСМАИЛОВ.

Газет гъафтеда садра акъатзава.

Газет Магъарамдхуьруьн райондин администрацияда регистрация аеуна. Регистрациядин № 301.

Редакциядин адрес: Магъарамдхуьр, Ленинан куьче, 4.

Телефонар: редактор- 25-1-37, жавабдар секретарь - 25-1-39, бухгалтер-25-9-69.

Чапун патал къул чIугуна- 16.00.

Газет ООО «Самур» типографияда гъазурна ва гъана чапна. Лезги чIал. **Индекс 63340. Тираж 1280. Заказ № 38.**